

HRA for Ringerike kommunestyre

Ved kommunikasjonssjef Åse Toril Krågsrud

20. juni 2024

Samfunnsoppdraget

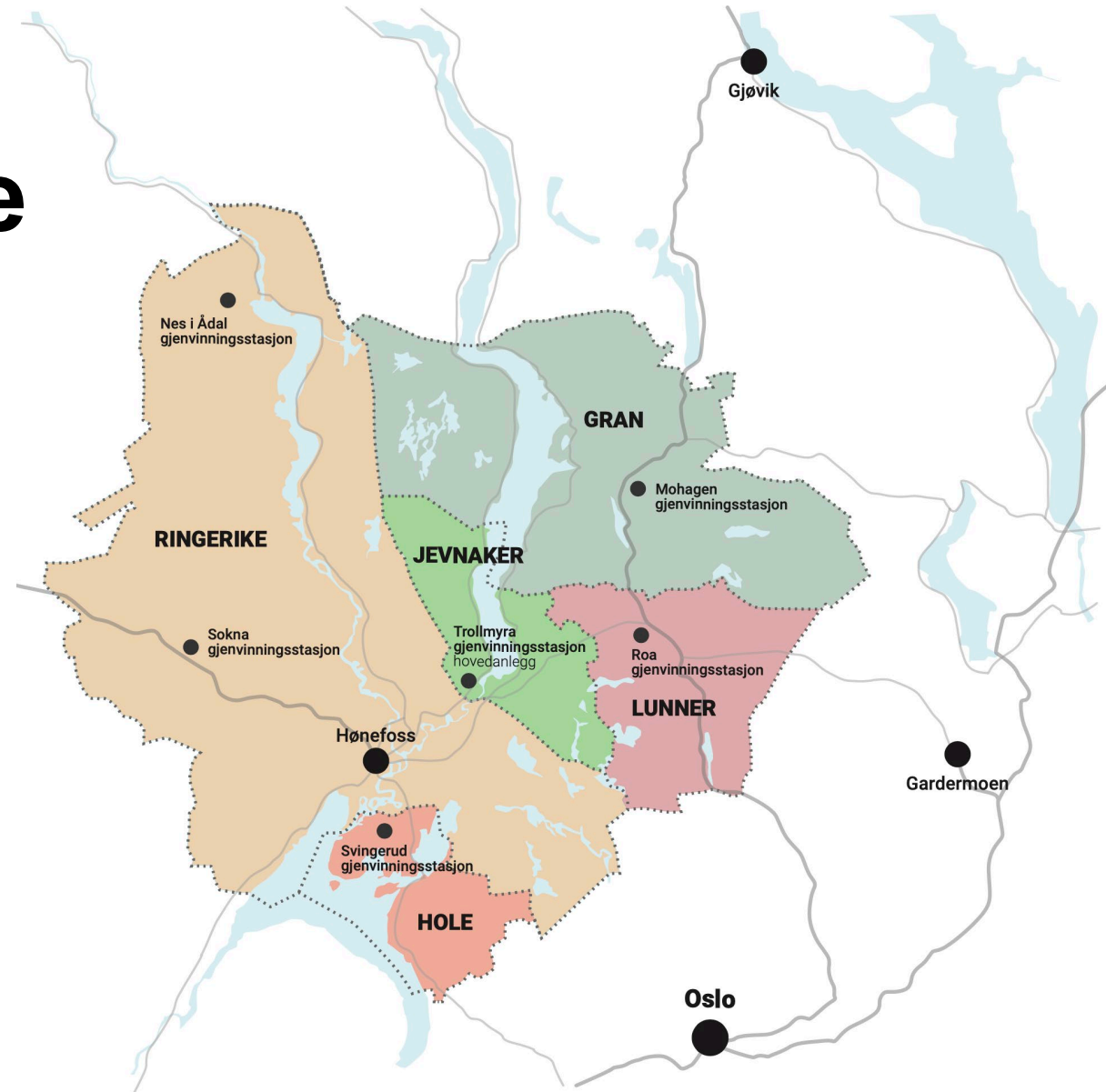
HRAs samfunnsoppgave er å håndtere lokalsamfunnets avfall så effektivt, miljøvennlig og verdiskapende som mulig.

Formålet er at vi sammen med innbyggerne sørger for at avfall kan brukes igjen og igjen. Slik bidrar vi til et mer bærekraftig samfunn.

Avfallsselskapet for Hadeland og Ringerike

- Eies av og betjener kommunene Ringerike, Gran, Lunner, Jevnaker og Hole
- Etablert i 1992 som A/S
- Cirka 70 % av omsetningen fra husholdning (monopol), cirka 30 % fra næring (konkurransen)

Kort om HRA

- 68 000 innbyggere
- 32 000 husstander
- 7000 hytteabonnenter
- 6 gjenvinningsstasjoner
- 1 biogassanlegg

Visjonen vår

Vi skaper verdier!

Verdiene våre

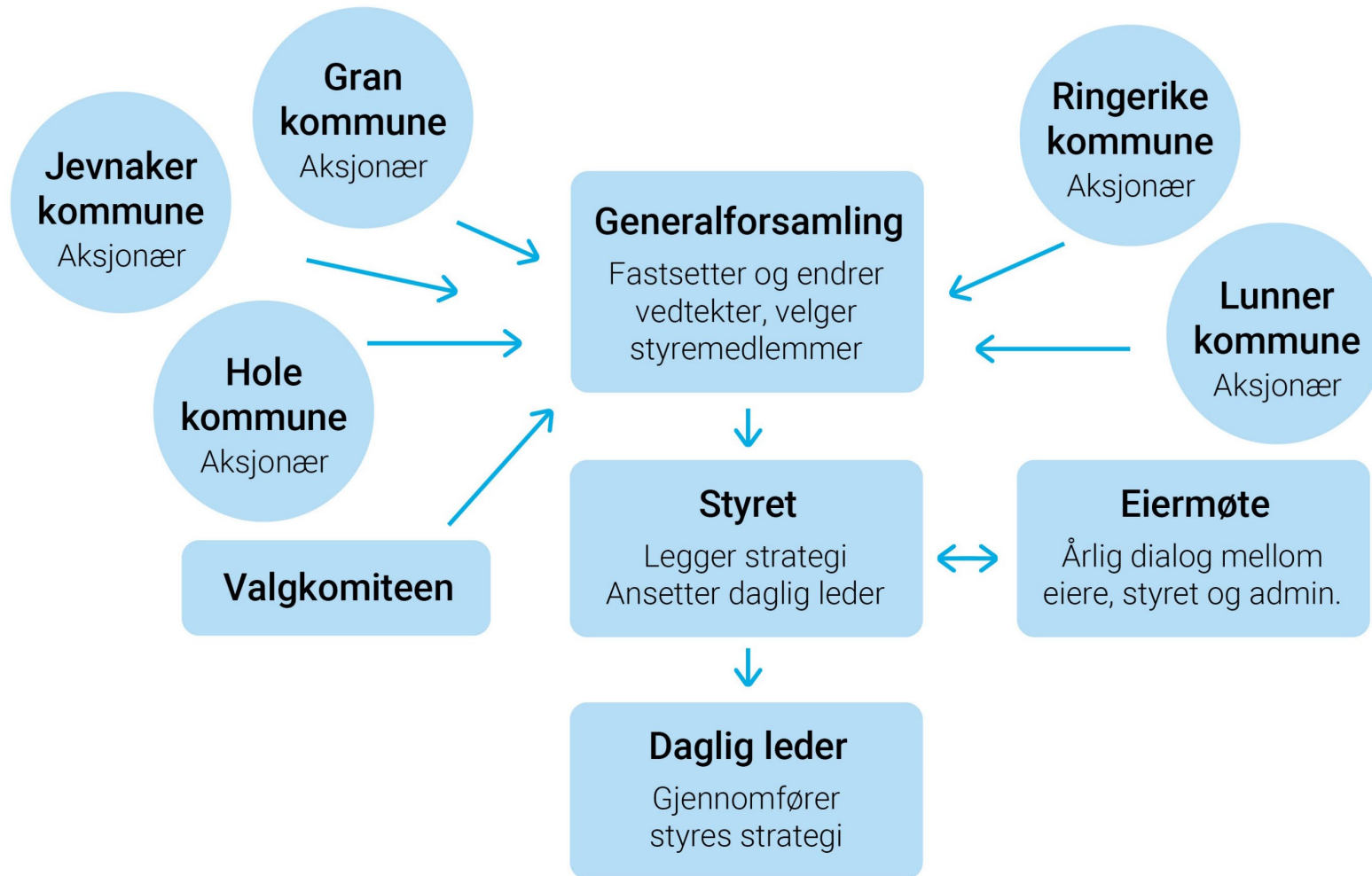
I HRA er vi
engasjerte, fremoverlente lagspillere!

- 83 % menn, 17 % kvinner
- Cirka 90 ansatte; De fleste renovatører som henter avfallet og betjening/operatører på gjenvinningsstasjonene/biogassfabrikken
- 41 % ansatte med annet morsmål enn norsk

Styring og organisering

Styret i HRA

Navn (fra venstre)	Kommune	Funksjon
Erik Schjerven	Gran	styremedlem
Lennert Matjin Hug	Jevnaker	nestleder
Siri Skogvold Isaksen	Lunner	styremedlem
Arne Johnny Bråthen	Ansattvalgt	vara
Vibecke Andersson	Ringerike	styreleder
Karen Skjånes	Hole	styremedlem
Lars Petter Lund		1. vara
Andreas Ensrud (ikke på bildet)		2. vara
Guro Homble Ravndal (ikke på bildet)	Ansattvalgt	styremedlem

Hvor gode er vi til å kildesortere?

HRA

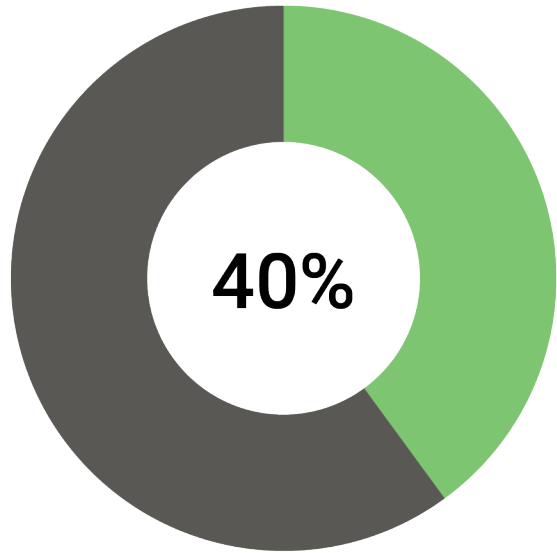

Overordnet mål

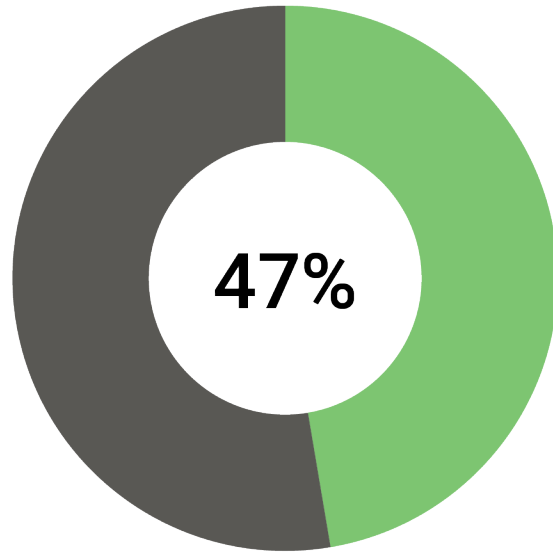
65 %
materialgjenvinning
innen 2035

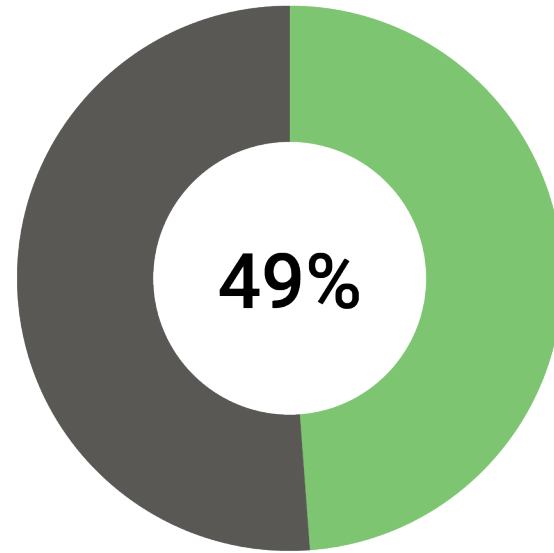
Materialgjenvinningsgrad for husholdningene

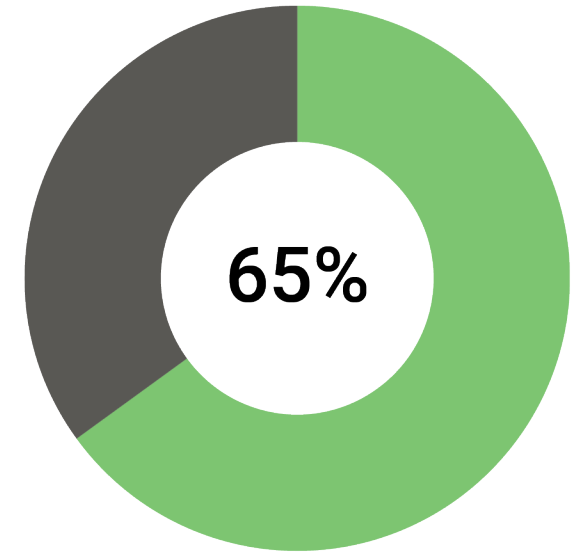
2017

2022

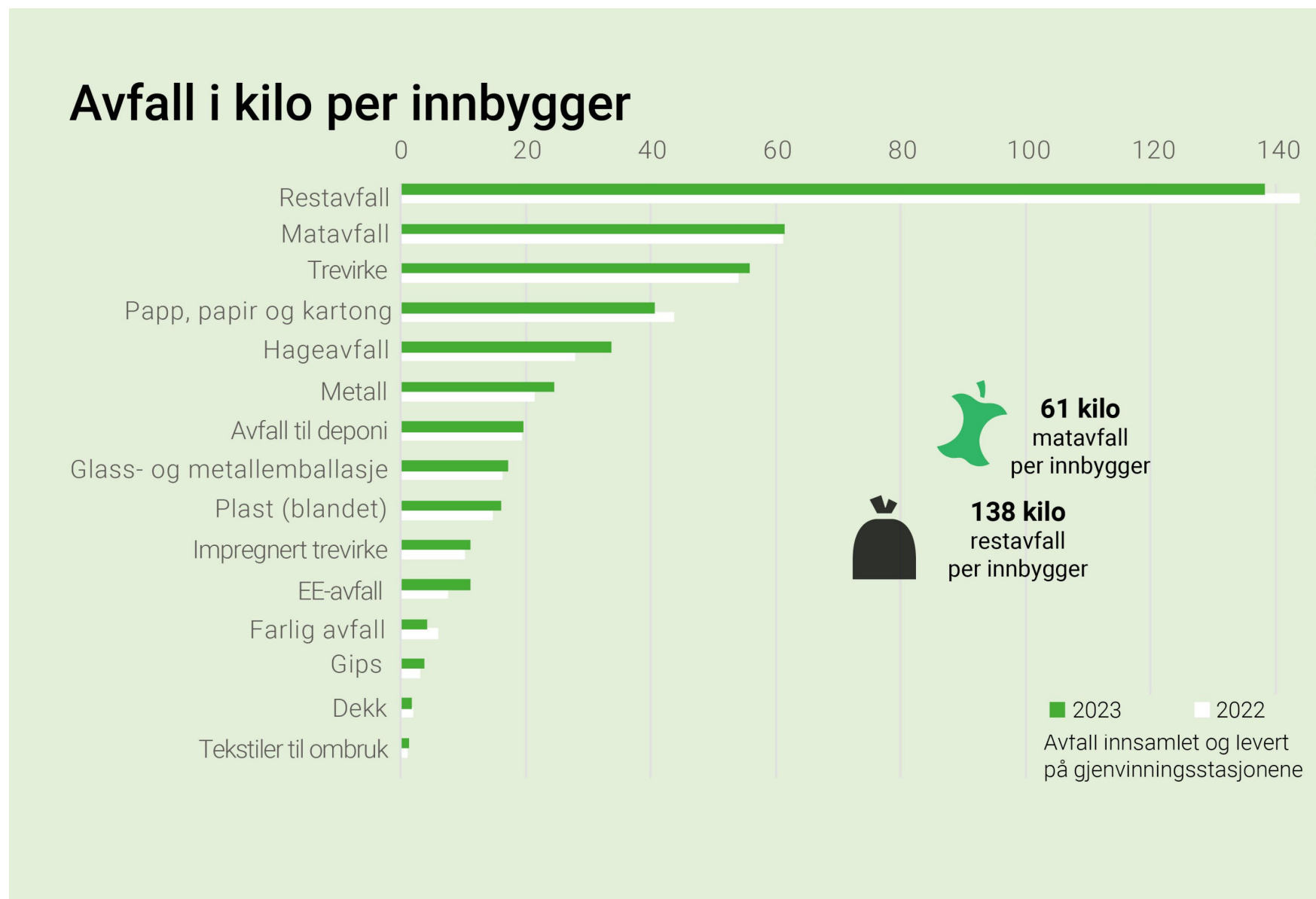
2023

Mål i 2035

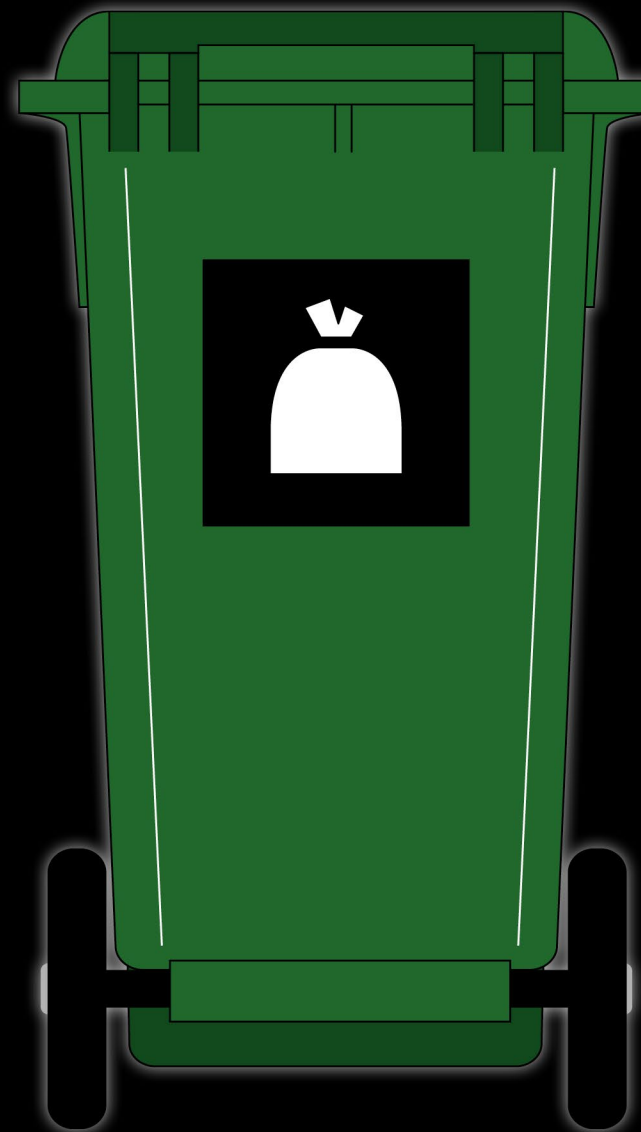
Delmål 2025: 55%

Hva og hvor mye kastet vi i 2023?

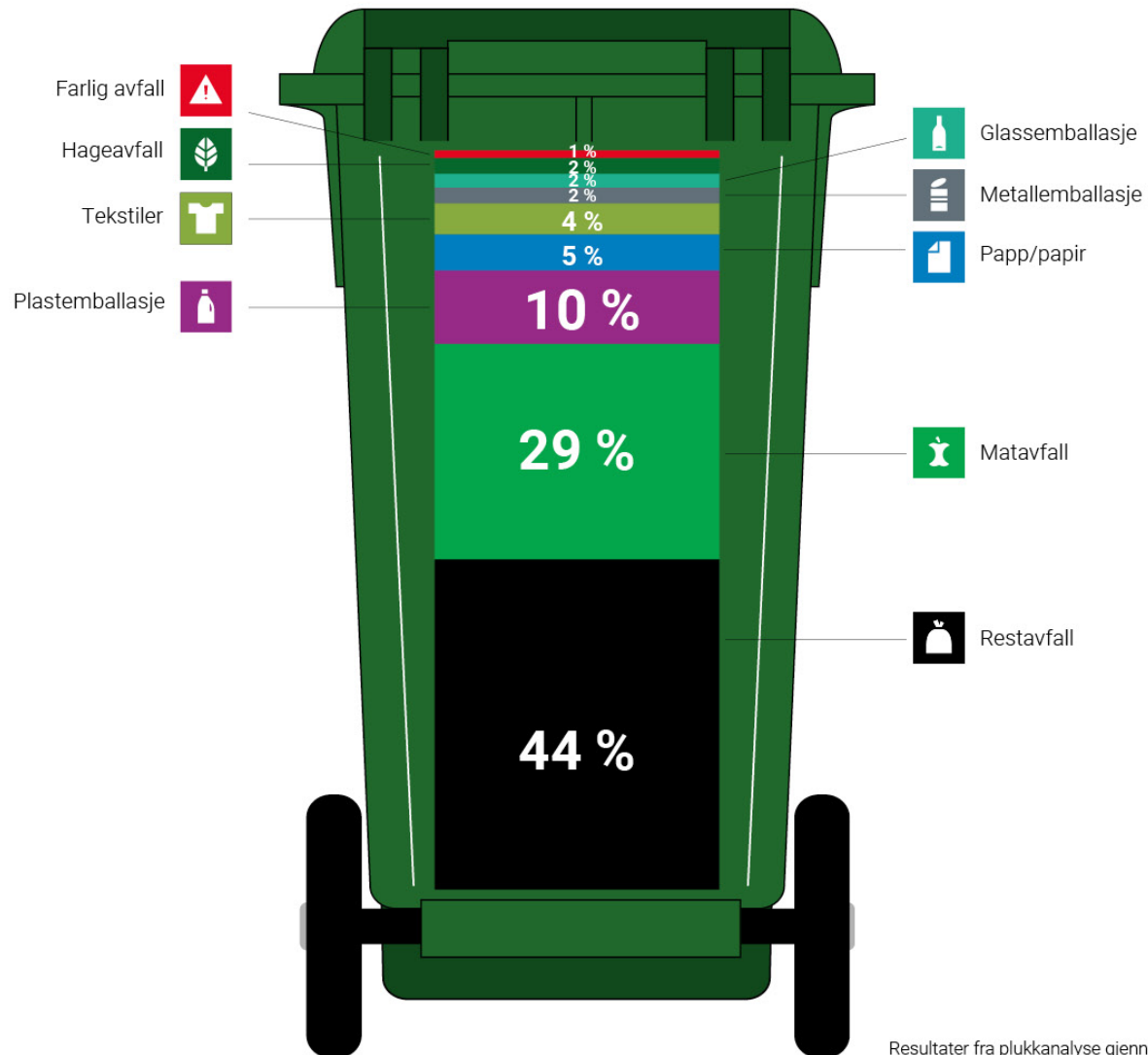

Restavfall

6903
tonn

Har vi noe å gå på?

Resultater fra plukkanalyse gjennomført i 2023

J!
Folk flest
har *mye*
å gå på

Har vi noe å gå på?

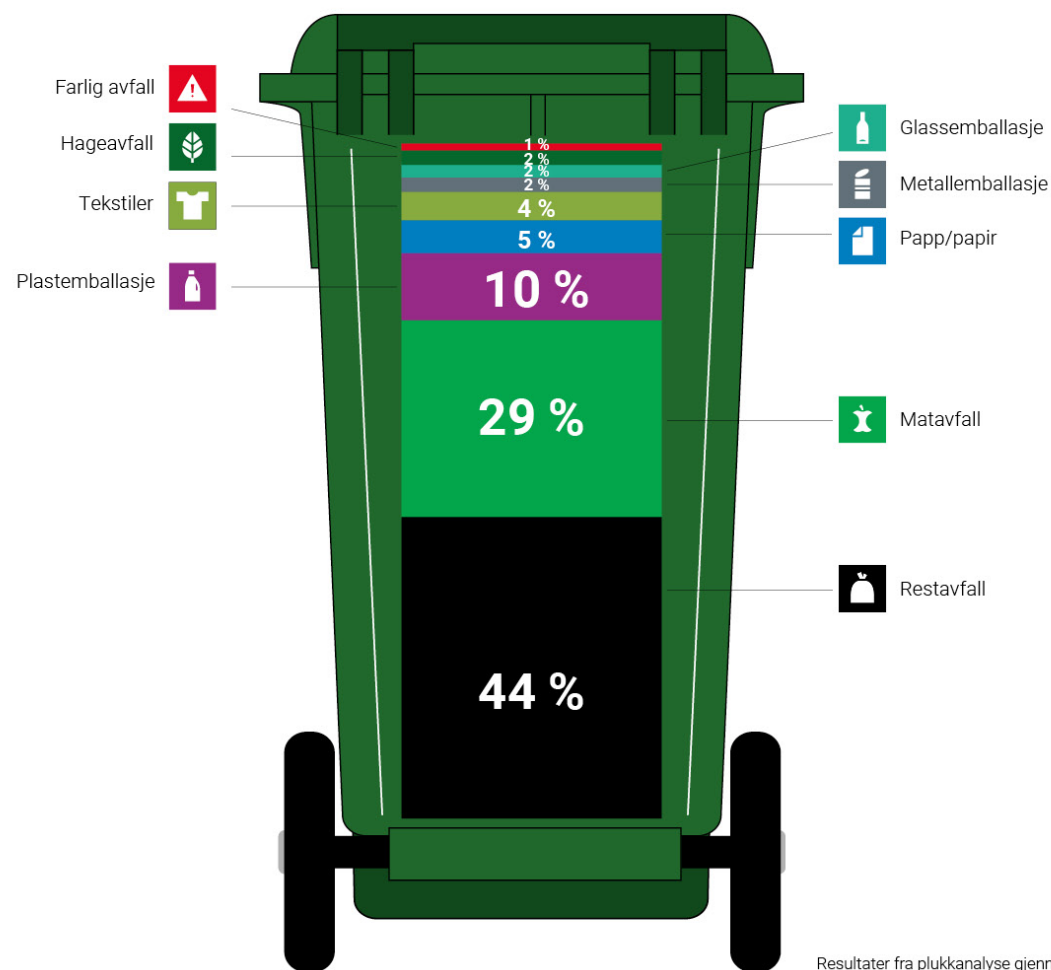

2133
tonn
matavfall
i restavfallet

29%

!

Kunne blitt miljøvennlig biogass og gjødsel i biogassfabrikken på Trollmyra.

Resultater fra plukkanalyse gjennomført i 2023.

Jordproduksjon

- 2600 tonn hageavfall inn i 2023
- Kvernes, blandes med bioest og sand
- Med andre ord: torvfri!
- Utvidet salg
- Planlegger for salg av sekker

2023 oppsummert

Økonomi

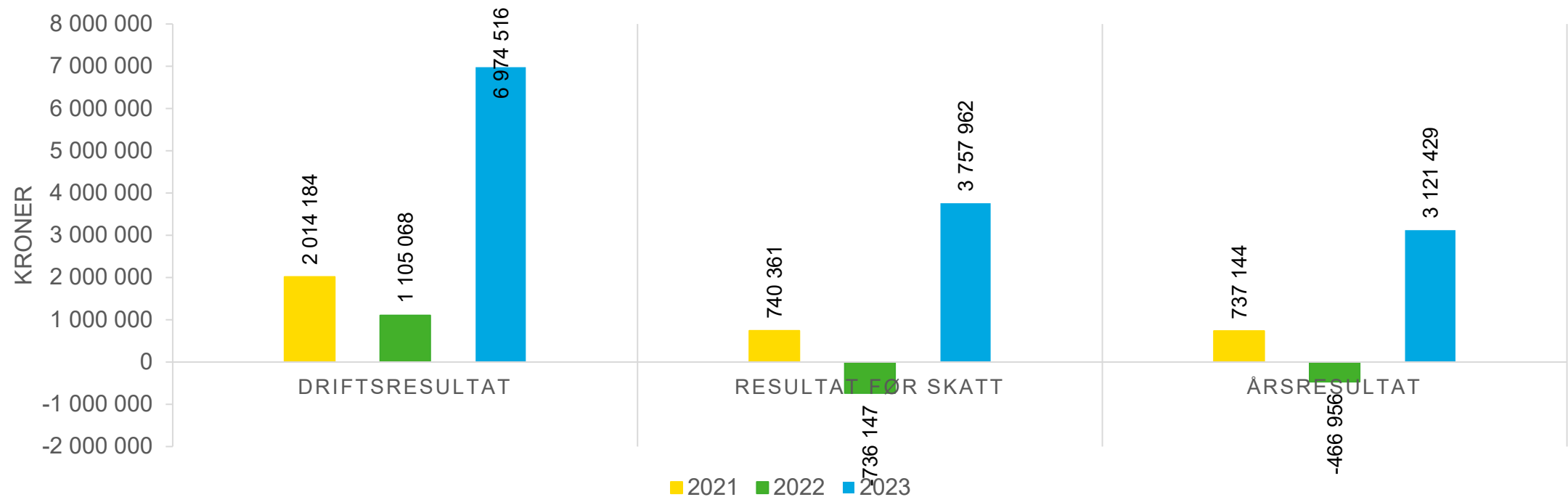
- Resultatet for 2023 viser et underskudd for selvkostområdet (husholdning) og et overskudd for HRAs næringsvirksomhet.
- Selvkostfondet oppsummert:
 - -4,5 millioner kroner ved årets begynnelse
 - Negativt selvkostresultat på ca. 4 millioner kroner
 - Negativt selvkostfond på 8,5 millioner kroner ved utgang av året.

Sykefravær

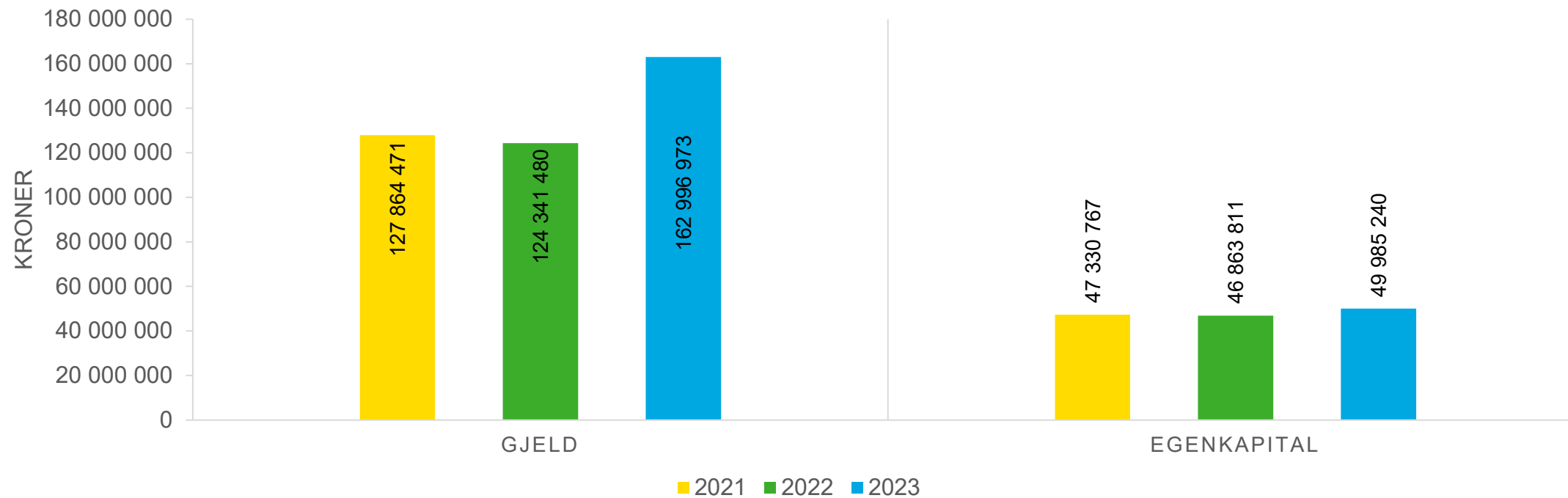
- HRA 8,5 % (fravær med sykmelding), egenmeldinger 1,1 %

Økonomisk resultat næringsdrift

Gjeld og egenkapital

2023 oppsummert

- Første år med bærekraftsrapportering og klimaregnskap

Material-
gjenvinning
og ombruk

65 prosent materi-
algjenvinning og
ombruk innen
2035.

Klima og
ytre miljø

Minimere klima-
gassutslipp og
andre skadevirk-
ninger på miljøet.

Tjeneste-
tilbud

Blant bransjens
mest fornøyde og
motiverte kunder.

Organisasjons-
utvikling og
arbeidsmiljø

Tilfredse og
engasjerte med-
arbeidere i et trygt
arbeidsmiljø.

Forretnings-
utvikling

Fremme utvikling
og være nytenken-
de.

2023 oppsummert

- Første år med bærekraftsrapportering og klimaregnskap

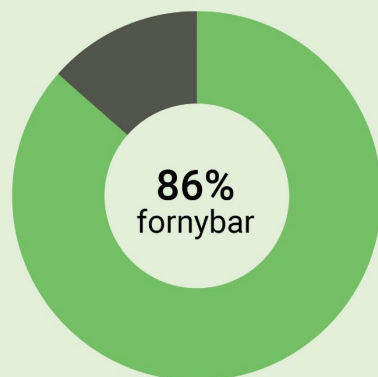
Tallene bak sammenligningen er basert på livssyklusanalyse for utslipp per bransje.

Basert på høyest og lavest utslipp, ser dere hvor vi ligger på skalaen innen vår bransje.

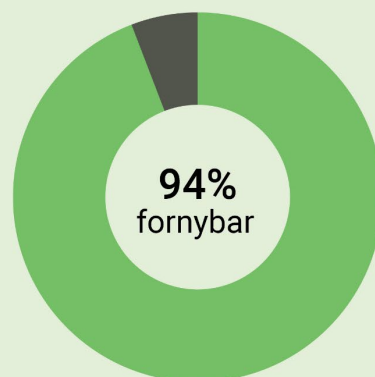

Energirapport

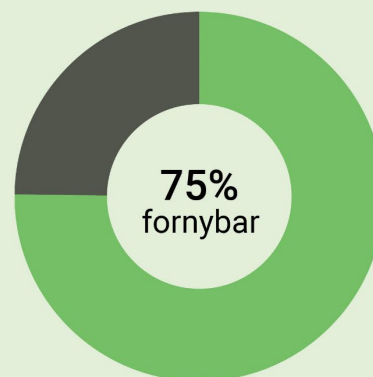
Energiforbruk totalt

Oppvarming

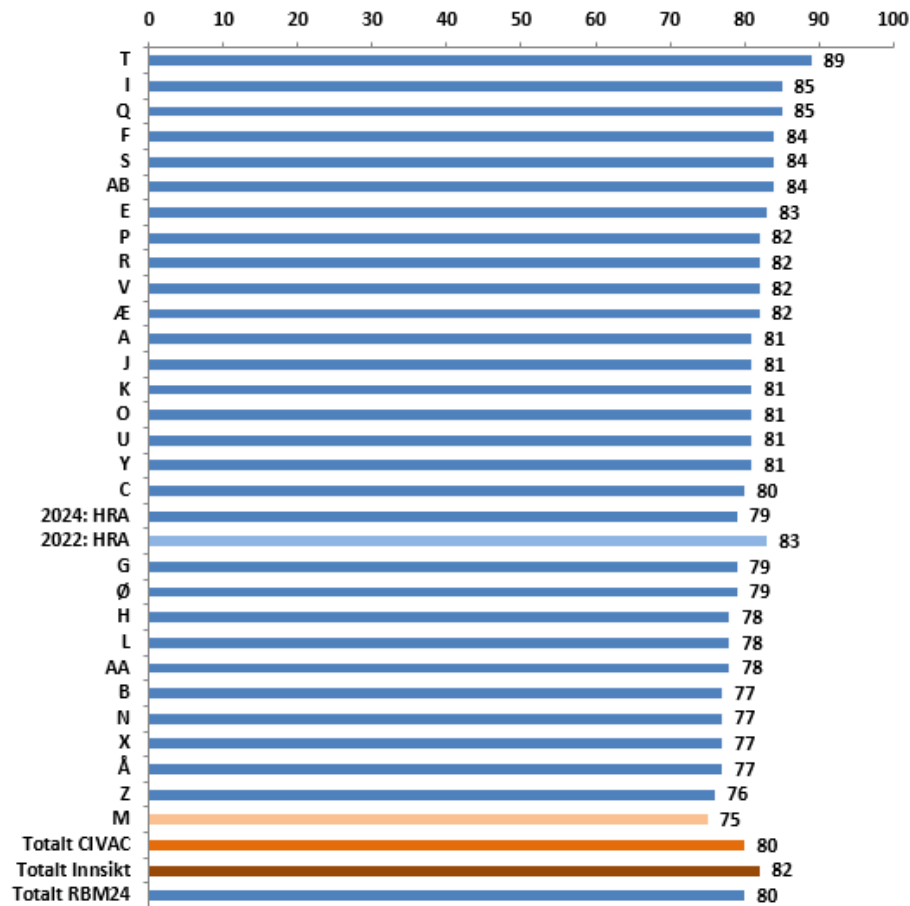
Drivstoff

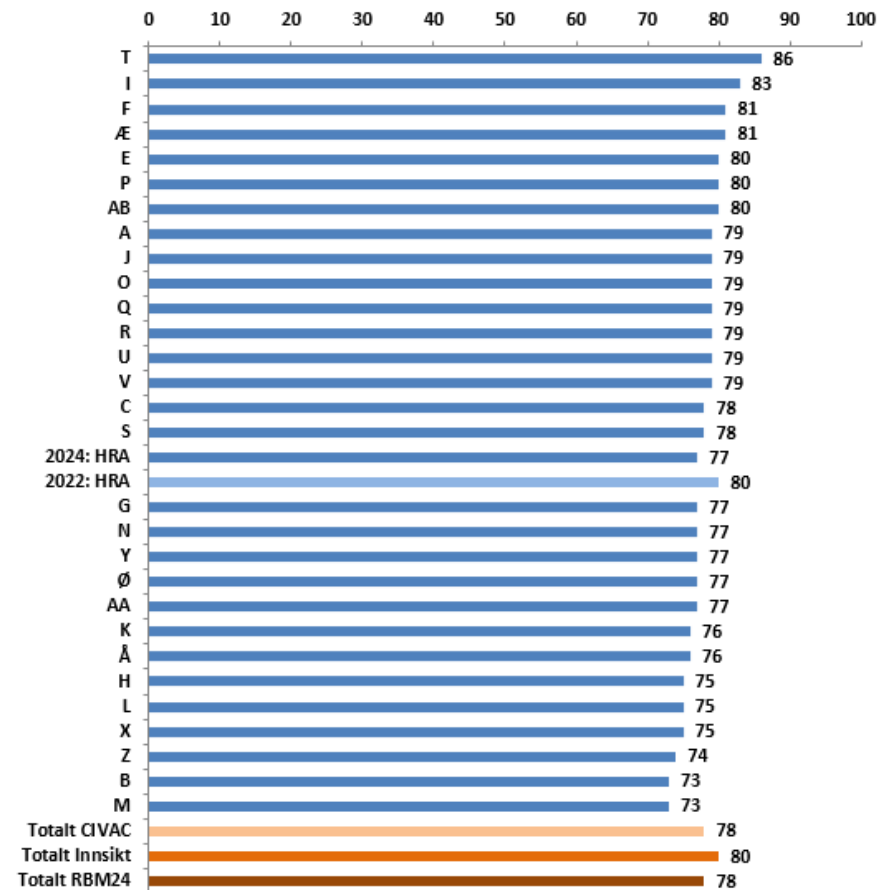
Kundetilfredshet

1.	Svært misfornøyd / svært dårlig	0 poeng
2.	Misfornøyd / dårlig	25 poeng
3.	Middels fornøyd / verken eller	50 poeng
4.	Fornøyd / bra	75 poeng
5.	Svært fornøyd / svært bra	100 poeng

Ureflektert – generelt omdømme

Reflektert – etter å ha svart på en rekke spørsmål

Veien videre

Ta grep om kostnadsutviklingen

- Kostnadene knyttet til husholdningsrenovasjon øker mer enn den generelle prisutviklingen. «Alle» selskaper erfarer samme utvikling.
- Tilpasning til norske lønns- og arbeidsvilkår, respekt for AMLs arbeidstidsbestemmelser samt en særskilt prisøkning på materiell som renovasjonsbiler og dekk, er hovedforklaringen.
- HRA-kommunenes henteordning er blant landets beste.
- HRA besøker hver abonnent cirka 43 ganger i året. Selskapene vi samarbeider med, har cirka 33 besøk.
- HRA vil på eiermøtet legge fram forslag til hentefrekvens som ligner på tilbudet i sammenlignbare kommuner.

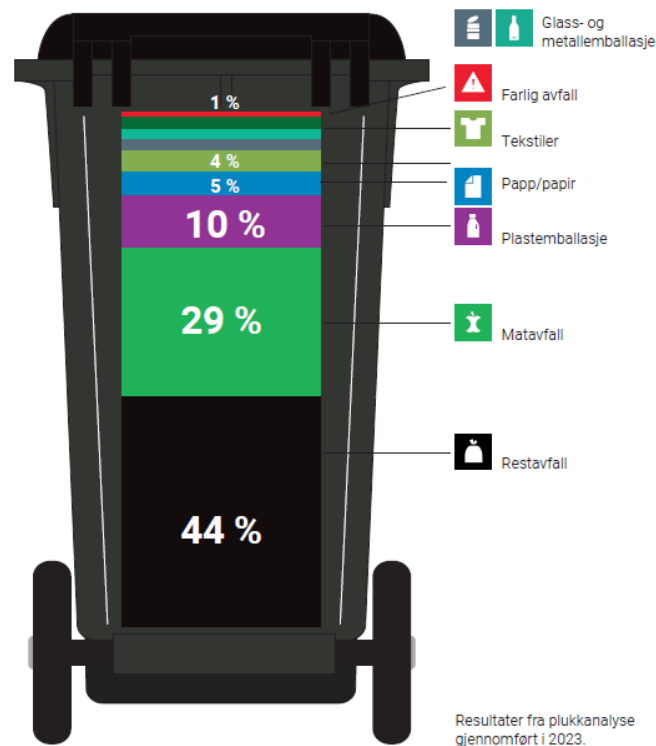
Redusert hentefrekvens; et lite kinderegg

- Over halvparten av innholdet i den gjennomsnittlige restavfallsbeholderen er feilsortert/usortert.
- Resultatet av kildesorteringen er ikke tilfredsstillende, og er fortsatt langt fra vedtatte nasjonale mål.
- Myndighetene vil ha ned restavfallsmengden gjennom innkreving av en stadig høyere forbrenningsavgift.

Bedre kildesortering sparer både miljø og penger

Dette inneholder restavfallsdunken

- 2133 tonn matavfall koster 2,5 mill. kr. til forbrenning, men genererer 213 300 liter drivstoff i eget biogassanlegg, til en markedsverdi på 5 mill. kr.
- HRA ønsker å utfordre alle ringerikinger og hadelendinger til å ta denne utfordringen.

Videreutvikling av biogassvirksomheten

Videreutvikling av biogassvirksomheten

Bakgrunn:

- Anlegg fra 2005/2014 trenger oppgraderinger
- Anlegget for lite til å ha kommersiell interesse
- Landbruket trenger et slikt anlegg for å levere på sine klimamål
- Norsk biogassproduksjon skal økes fra dagens 1 TWh til 5-6 TWh
- HRA er svært godt posisjonert for å videreutvikle denne virksomheten

2024: Gjennomføring av forprosjekt

Dimensjoneringsgrunnlag:

- Matavfall økes fra 17' til 32' tonn per år
- Ca 40 000 tonn husdyrgjødsel samprosesserer med matavfall
- Biogassproduksjonen økes fra 1,3 til 4,2 millioner Nm³
- Biogjødselproduksjonen økes fra 25' til 85' tonn per år
- Oppsamling og salg av CO₂ vurderes gjennomført eller som opsjon

Tidsplan

- Januar-juli: Teknisk forprosjekt
- Januar-april: Etablering av gjødselforum
- Mars-mai: Befaring av relevante gårdsbruk
- September: Etablering av signerte intensjonsavtaler med interesserte bønder
- September: Finansieringsplan/selskapsmodell
- November: Ekstraordinær generalforsamling om investeringsbeslutning

Systematisk arbeid med sikkerhet på renovasjonsrutene

Systematisk arbeid med sikkerhet på ruter

- Ryggeulykke med renovasjonsbil, Færder kommune
- Manglende snuplass – fotgjenger drept
- Rapport fra Statens havarikommisjon med klare anbefalinger
- Vi skal kun rygge for å snu
- Systematisk gjennomgang av risikable hentesteder

Full kildesortering for hytter og fritidseiendommer i Ringerike kommune

HRA

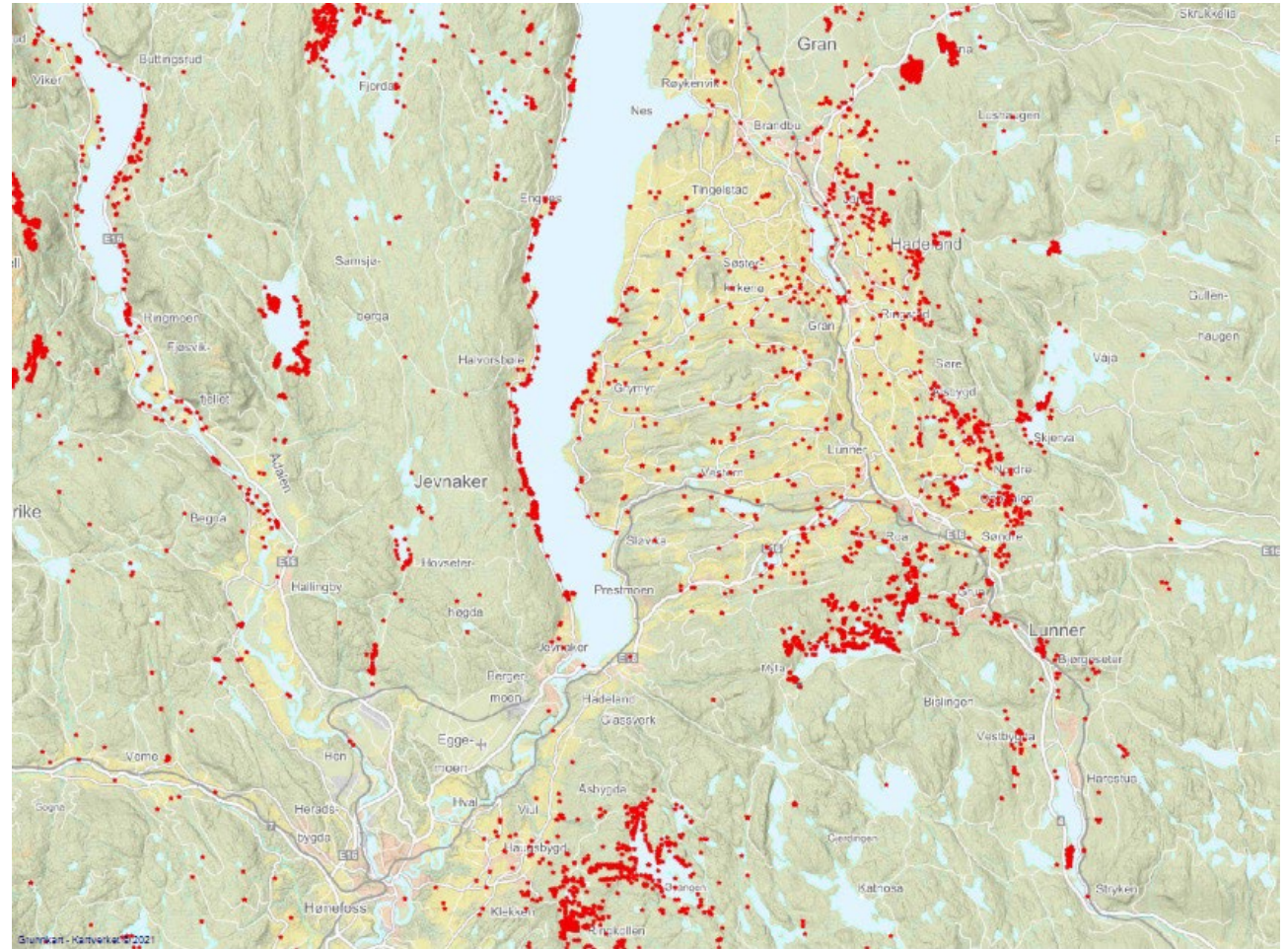
Kildesortering for fritidsboliger

- Krav til utsortering av matavfall og plastemballasje fra 1.1.2023
- Full kildesortering av alle avfallstyper hos oss
- Gjelder ca 7000 hytter i HRA-kommunene, hvorav ca 3550 i Ringerike

Kildesortering for fritidsboliger

- Alle slags type hytter:
 - spredte småhytter i boligfelt
 - nye store områder med moderne hytter
 - eldre skogshytter godt spredt
- Piloter: Oppstart 2021
- Omfattende erfaringsutveksling med andre renovasjonsselskap
- Samme hentefrekvens som husholdning (og litt ekstra)
- 37 planlagte fellesanlegg, noe dunker

Hvorfor ønsker vi fellesanlegg

- Tilrettelegge for **god kildesortering**
- Færre hentepunkter er mer **kostnadseffektivt** enn å tømme dunker
- Fellesanlegg gir **god plassutnyttelse**. Dunker til alle fem avfallstyper krever mye større areal enn dagens ene, vil uansett kreve nytt areal de fleste steder
- Tømming med kranbil er **god HMS!** Trilling av dunker, ofte på dårlig underlag, er tungt for renovatørene.
- **Bedre estetikk:** Mindre forsøpling, penere langs veier, fjerner stort antall av dagens dunker, muliggjør bedre tilsyn og kameraovervåkning
- Mindre problemer med **skadedyr/beitedyr og forsøpling** (overfylling, velting/vindfall)
- Veldig **gode erfaringer** med tre pilotanlegg

Slik ser det ut i dag

Slik vi vil ha det

Alle kan gjøre noe

Årsrapport 2023
og bærekraftsrapport

Mer informasjon

Alle kan være miljøhelter!

Hedda, Jevnaker

- Takk for at du kildesorterer

Hafid, Gran

Hadeland og
Ringerike
Avfallsselskap

Følg oss på Facebook
facebook.com/hadelandogringerikeavfallsselskap

Last ned HRA-appen
Få full oversikt over tømmedager.
Finnes i Google Play og App Store

Besøk nettsiden vår
www.hra.no